

6de zondag van Pasen

Joh. 14, 15-21

Inleiding

Welkom allemaal op deze 6de zondag van Pasen. Welkom als u van thuis meekijkt. Welkom als u te gast bent. Zeer welkom ook als u hier geregeld komt. Vandaag gaat het over anders-zijn, apart zijn, verschillend, divers heet dat tegenwoordig. Eigenlijk hele gewone begrippen, want mensen zijn nou eenmaal anders. Maar hoe verandert dat als dat in één keer een negatieve betekenis krijgt? En dat hebben we door de eeuwen heen maar te vaak zien gebeuren. Groepen die om hun anders-zijn uitgesloten worden. Mensen die om hun anders-zijn ter dood gebracht worden. Ook nu, vandaag de dag, komt dat anders-zijn geregeld negatief in het nieuws. Gelukkig hoeven we het daar niet bij te laten. De lezingen van vandaag geven ons hoop. Geven ons een uitweg op hoe we met Christus kunnen kijken hoe om te gaan met dat anders-zijn. Ik wens u een goede viering.

Preek

Anders-zijn is van alle tijden. Mensen zijn nu eenmaal verschillend. Ik zei het al in de inleiding, maar het probleem komt als mensen dat negatief gaan beoordelen ten opzichte van elkaar, ten opzichte van groepen in onze samenleving. Dat is wat ruim een week geleden ter sprake kwam in een brief van onze bisschop namens de Raad van Kerken, samen met de leiding van die Raad van Kerken en de Protestantse kerken opgesteld. Een brief naar de politiek, een brief naar ons allen. Via de kranten en de media kwam het in het nieuws. En al snel was de vraag richting de bisschop (ik hoorde hem in een vraaggesprek) waarom de Kerk zich dan toch met politiek ging bemoeien. Het antwoord van de bisschop was snel en duidelijk. Wij bemoeien ons niet met de politiek. Wij spreken ons uit voor medemenselijkheid. Hij legde uit dat de verrechtsing die in een aantal landen gaande is, ook in Nederland niet tot gevolg mag hebben dat mensen om hun anders-zijn, om hun horen bij een andere groep, uitgesloten worden. En dat is geen politieke uitspraak, maar een uitspraak die gestoeld is op het evangelie, onder andere op de lezingen zoals we ze vandaag tegenkomen.

Ik kijk met u naar die eerste lezing. Daar begint het in het boek Handelingen dat gezegd wordt dat Filippus onder de bewoners van Samaria vele mensen tot Christus bracht. En dan mag bij ons een belletje gaan rinkelen. Samaria, dat kennen we toch? Van die barmhartige Samaritaan waar in het verhaal wordt gezegd dat Samaritanen en Joden niets van elkaar moesten hebben, geen betrekkingen hebben met elkaar, oftewel elkaar buitensluiten. In dat verhaal van die barmhartige Samaritaan laat Jezus ons duidelijk horen dat ieder onze naaste kan zijn en iedereen dus ook voor ons een naaste kan zijn als wij in nood verkeren.

Eenzelfde soort gebeurtenis kennen we als het gaat over het verhaal van de vrouw bij de put, de Samaritaanse die door Jezus aangesproken wordt om levend water te krijgen. Ook dan gaat het om een Samaritaanse die zegt: "Maar Heer, Joden spreken normaal toch niet tegen Samaritanen. Ze is verbaasd over wat er gebeurt. En Jezus laat opnieuw zien dat het goed is dat mensen, ook al zijn ze verschillend, van geslacht bijvoorbeeld, maar ook van afkomst, Joods en Samaritaans, toch met elkaar om kunnen gaan. Slechte voorbeelden zijn er te over. de Joden in de getto's in de middeleeuwen, hetgeen de Joodse geschiedenis meegemaakt heeft in de Tweede Wereldoorlog. Maar ook heden ten dage: de Joden staan onder druk, maar ook de islam wordt af en toe verketterd. En ook wij als christenen, als katholieken hebben het her en der op de wereld zwaar te verduren om ons anders-zijn, ons anders in het geloof te zien staan.

Toch is er een uitweg en die uitweg reikt het evangelie vandaag. Jezus zegt tot twee keer toe in het evangelie van vandaag dat we lief moeten hebben en dat we zijn geboden moeten onderhouden. Wat die geboden waren is heel duidelijk. Die heeft Jezus eerder samengevat in het beroemde tweelinggebod: God de Heer dienen en je naaste liefhebben als jezelf. Diezelfde naaste dus waar we het bij de barmhartige Samaritaan net even over hadden. Liefhebben staat dus voorop en dat mag naar iedereen toe. We moeten dus zien dat mensen anders zijn, dat accepteren, dat waarderen zelfs, maar mensen niet om die reden uitsluiten. Dat is wat Jezus ons steeds wil vertellen. En dat dat moeilijk is, is praktijk van elke dag. Want wat we niet meteen bij onszelf herkennen, wat dus anders of apart is, kan ook bevreemdend en soms afstotend werken. En dan geeft Jezus ons daar dus een extra steun voor. Hij kondigt vandaag aan voor die leerlingen dat als ze dadelijk zonder Hem verder moeten, want Hemelvaart staat voor de deur, ze toch niet alleen en verweest achter zullen blijven. Ze zullen een helper krijgen. Die helper die mogen ze verwachten met Pinksteren. En ook wij mogen rekenen op zo'n helper. We hoeven dat omgaan met mensen, omgaan met onze naaste iedere keer opnieuw, hoe anders ze ook zijn, niet alleen te doen. We mogen het samen doen met elkaar, maar we mogen het ook doen met behulp van de Heilige Geest, Gods helper aan ons gegeven. Laten we zo als christenen, als katholieken de wereld opnieuw tegemoet treden. Amen.

Henry Vermeulen, diaken